

Bistrici novo zvezo z Oplotnico in Konjicami brez posebnih strmin.

Na obmejnem Kozjaku, ki je bil dosedaj glede cest najbolj zanemarjen, gradimo zvezno cesto med Dravsko in Pesniško dolino čez Bresternico proti Sv. Križu in smo to cesto potegnili že preko Šoberhofa. Še dve cesti bomo potegnili čez Kozjak: iz Maribora proti Sv. Urbanu in iz Sv. Ožbolta proti Kapli in Sv. Duhu. Manjša dela izvršujemo v okraju še na teh točkah: pri Mariji Snežni zvezno cesto k cerkvi, od Sv. Ruperta proti Hrastovcu, od Sv. Ane proti Sv. Lenartu; zgradili smo več novih mostov, n. pr. pri Sv. Trojici pri Gočovi, prelago čisto pri Bistrici blizu Ruš, občinsko pri Betnavi, v Svečini smo preložili cesto in zgradili nov most, zastavili smo veliki plaz v bližini emureškega mosta in številno drugih. Posredovali smo, da se je začela vendarle modernizirati državna cesta št. IIj—Maribor. Občinam v okraju smo dali za občinske ceste in mostove podpore 172.000 din in smo jim s svojimi tehničnimi organi pomagali pri napravi načrtov in proračunov. V kratkem času in večinoma z lastnimi in s sredstvi banovine so se izvršila taka lepa dela.

Pri določevanju, kako se uporabi prihranek, ki znaša 476.672 din, se je sklenilo, da se ta prihranek uporabi za nakup skladišča za motorna vozila in gradbeni material v Mariboru, nadalje za dograditev ceste Slov. Bistrica—Oplotnica, za začetek zgradbe nove ceste Sv. Lenart—Sv. Benedikt, za preložitev ovinkov pri Kamnici, za most in začetna dela nove zveze Ruše—Fala, za nadaljevanje ceste Bresternica—Sv. Križ, za nadaljevanje ceste Fram—Koprivnik, za cesto pri cerkvi Marija Snežna, za nakup nove gramozne jame v Račah itd. Tako je dal cestni odbor tudi za prihodnje leto zdravo podlago za nadaljevanje plodonosnega dela za zboljšanje cestnega omrežja.

Nato se je sklenilo, da se začne graditi še ena nova važna cestna zveza, in sicer od Sv. Jakoba preko Poličke vasi v št. IIj. Za to cesto je prihranjenih 150.000 din

ter se bo začelo pri Sv. Jakobu v najkrajšem času z začetnimi deli.

Nato je načelnik Žebot podal pregled najvažnejših cestnih del, ki se morajo dati s primernimi vsotami v novi proračun za leto 1938/9. Predvsem je to nova cestna zveza od Sv. Lenarta k Sv. Benediktu. Po tej novi cestni zvezi bi se ustvarila večinoma ravna linija iz Maribora preko Sv. Lenarta in Sv. Benedikta čez Lomanoše v Gornjo Radgono in Prekmurje. Končati se mora tudi Pohorska cesta in se bodo dali znatni krediti v novi proračun za to delo. Za cesto Bresternica—Sv. Križ moramo dati večje zneske, da bo prej končana. Nujno potreben je novi most čez Ložnico pri Mostečnem, ker se je bati, da se bo stari leseni zrušil. Desnemu bregu moramo dati novo prepotrebno zvezo med Rušami, Falo in Sv. Lovrencom. Ravno tako bomo morali nadaljevati dela pri Sv. Ani, pri Sv. Rupertu ter druga začeta dela. V doglednem času morajo priti na vrsto tudi druge krajše zveze. Gornja Sv. Kungota—Št. IIj—Ranca—Dobrenje, Črešnjevec, Pragersko, Hum—Sv. Barbara, Križni vrh—Laporje, Sv. Peter—Duplek, Dogoš—Hoče, Prepole—Hoče. Nujna potrebna je razširitev ceste Maribor—Sv. Peter in zavarovanje meljskega plazu. O teh važnih delih so govorili tudi člani odbora gg. dekan Gomilšek, župani Špindler, Fras,

Ogljene ščetke

Dobaviša najhitreje za vse vrste električnih strojev in aparatov

Domača tvrdka

IVAN PASPA I SINOV
Zagreb I. Pretnac 60.

Muršak, Kajnih, Šparl, Javnik, Kovačič, Šerbinek, Koban, dr. Černe, Hauptman, Petrun in Vračko.

Nato so se razdelile banovinske ceste med posamezne člane cestnega odbora v posebne rajone, katere morajo odborniki upravljaliti.

Cestni odbor je v lepem soglasju zaključil ugodni račun za nazaj in je obenem tudi napravil lep načrt za svoje delo v bodočnosti.

Poudariti moramo, da je tako delo res pokazalo, da bi naše samouprave lahko ustvarile tudi v času najhujše krize z malimi sredstvi, ako se varčno gospodarji, naravnost čudeže.

Častitamo mariborskemu cestnemu odboru in njegovemu vodstvu k takim lepim uspehom ter želimo, da bi tudi v bodoče naši ljudje v razširjenih samoupravah delovali v blagor ljudstva in lepe naše domovine.

Osebnostne vesti.

75 letni jubilej. V Stari vasi na Bizeljskem je obhajal pri zdravju in čistosti 75 letnico naš dobri pristaš, g. Martin Frece. Jubilar se je ukvarjal 50 let s trgovino, na kar je oddal dobro idočo trgovske posle pred leti drugim in sedaj uživa že nekaj let zasluženo pokojnino, katero si je sam pridobil s sodelovanjem svoje pridne soproge z neutrudljivim delom ter s poštenostjo. Bog mu je dal ućakati lepo

starost, katero uporablja z velikim veseljem v to, da obiskuje svoje dobro poročene hčerkice in stare prijatelje. Njegova iskrena želja je, da bi doćakal po preteku dveh let zlato gostijo, katero hoće slaviti prav slovesno v cerkvi z zahvalo Bogu, na svojem lepem domu pa v krogu svojih otrok, sorodnikov ter znancev. Svojemu zvestemu naročniku ter dolgoletnemu poćrtvovalnemu širitelju častita »Slov. gospodar« k 75 letnici z željo, da bi zdrav in vesel doćakal zlati zakonski jubilej!

Nesreće.

V zadnjem hipu preprećena huda nesreća. Na železnićkem tiru med Slivnico

Statistika pravoslavne cerkve

Pravoslavne cerkve blićnjega Vzhoda so nedavno izdale tele važne podatke o številu svojih vernikov: V Grćiji obsega grćko-pravoslavna cerkev s šestimi milijoni duć skoraj vse prebivalstvo v državi. — Menićka republika na gori Atos vsebuje v svojih 20 glavnih samostanih in 900 kapelićah skupaj 500 duć. — Pravoslavna cerkev na otoku Cipru šteje 250 tisoć duć; patriarhat iz Antiohije tudi 250.000 duć. Aleksandrićski patriarhat ima 150.000 duć, jeruzalemski 45.000 in ekumenski v Carigradu priblićno 300.000 duć. V Bolgariji je od šestih milijonov prebivalcev 4 in pol milijona pravo-

Zakopano zlato. 3

»Potreben si koga, ki za te skrbi,« je Rozika meni nič tebi nič svojo gonila, »in ki te... ima rad... res, Tine,« je dejala sramećljivo. »Meni se tako smilić, ko si tako sam na svetu...« Glas ji je postal ves mehek in krhek — o, da, Rozika je znala in Gradićnikova kmetija je bila vredna še milećjih vzdihljajev.

Tinetu je bilo sitno. Kaj neki hoće, da mu take narezuje?

Prav na jasnem si ni. Ali vse kaće na to, da ga ima Rozika rada. Nak, ta ne bi bila prava! Take ne bi mogel rad imeti. Da bi jo pa samo zaradi tega vzeli, ker ga druge ne marajo, ne — rajćši ostane vse življenje sam.

Rozika ga je na skrivaj opazovala.

»Da,« je rekel počasi in precej nemarno, »je že tako... glej, kmalu bova tam!« je pristavil in stopil nekaj korakov hitreje.

Rozika je stisnila zobe: Poćakati je treba, da se otaja.

Ćla sta okoli kapelice ter splezala čez skalo in rućevje.

»Tukaj je,« je pokazal Tine na oni dve skali.

Roziko je že vso prevzelo. Poćenila je in pogledala v temno razpoko. V roki se ji je zasvetila elektrićna žepna svetilka in žarek jarke lući je segel v globino.

»Stopnice!« je zavriskala in potegnila Tinetu k sebi, »poglej, čisto razloćno jih vidim... tja notri mora biti hodnik, ves je v skalo vsekano... To so ti morali kopati! Kako srećo midva imava, Tine, glej — saj ona skala je že na robu, samo tole je treba razstreliti. Nić laćjega kakor to. Potem najdeva zaklad, vić, Tine...«

Dekle je bilo čisto iz sebe. Tako ji je gorelo v oćeh, da se je Tinetu gabilo.

»Ali poprej ne sme živja duća o tem kaj vedeti, samo ti in jaz, zlato pa si razdeliva... morda še deliti treba ne bo —.« Prestraćeno je obstala; saj bi se bila skoraj izdala. Toda Tine ni kaj opazil; vsaj videti je bilo tako.

»Prej ko slej morava skalo razstreliti,« je hlastno nadaljevala. »Ćim dobim dinamit, še ta teden! Pomisli, Tine, koliko zlata!...«

Tine je odmajal z glavo:

»Meni ni za zlato!«

Rozika je zastrmela vanj:

»Kaj? Ni ti za zlato?« se je ćudila. »Za kaj pa potem?«

Nasmehnil se je in mignil z rameni. Kaj ji naj reće? Saj ga ne bi razumela, ko bi ji povedal, da ga mićeje skrivnosti starih ćasov. Razumel bi ga le kdo, ki je tudi sam tako samotno živeli in se ogibal ljudi.

Rozika bi bila najrajćši kar tu ostala. Nazadnje

pri Mariboru in Račami je imel hlapec gostilničarja Finžgarja iz Morja srečo v nesreči. Peljal je z žitom naložen voz preko železniškega prelaza, ki ni bil zaprt z zapornicami. Komaj je bil voz na tračnicah, že se je bližal z vso naglico vlak in je grozil s popolnim uničenjem voza s konji vred. Hlapec je v vsej naglici porezal jermene, rešil konje, voz pa je razbil vlak na drobne kose.

Podlegel poškodbam. V bolnišnici v Ptuj je podlegel 63 letni Ivan Mislovič iz Medribnika pri Sv. Barbari v Haložah poškodbam, katere je dobil pri cestni nesreči. Mislovič je podrl neznan kolesar tako, da je padel pod kolesa svojega voza, katera so ga smrtnonevarno poškodovale.

Nesreča pri spravljaju sodov. V Ločah pri Šmartnem v Rožni dolini je pritisnil pri spravljaju sodov v kleti sod 54 letnega posestnika in krmarja ob steno in mu je zlomil desno nogo.

Strel v usta. Ivan Vodusek, 26 letni posestnikov sin s Sladke gori pri Šmarju pri Jelšah, se je podal z drugimi fanti vasov. Ko je stopil pod okno neke hiše, je bil iz te oddan najbrž po nesreči strel iz samokresa in krogla je pogodila Voduseka v usta. Hudo poškodovanega so oddali v celjsko bolnišnico.

Huda nesreča zadela mladega delavca. V opekarni Unger Ullmann v Celju je zadela huda nesreča Marjana Milanec, 16 letnega delavca iz Zadobrove pri Škofji vasi. Opazoval je dvigalo, ki je šlo navzgor in ni opazil drugega, ki je drčalo navzdol in ga je udarilo po glavi s tako močjo, da se je udarjeni zgrudil s prebito lobanjo. Smrtnonevarno poškodovanega so odpeljali koj v bolnišnico.

Padeč z drugega nadstropja. V Mostah pri Ljubljani je urezaval v okna Hrovatove tovarne za olje v drugem nadstropju šipe Stanko Hočevan, 18 letni steklarski pomočnik pri tvrdki Kollmann. Med delom je omahnil in padel na tla. Obležal je s hudimi poškodbami po vsem telesu in so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Železničar smrtno ponesrečen. Na Jesenicah je smrtno ponesrečen 42 letni želez-

Pri lenivosti črevesja,
črevesnem katarju, obolenju danke, odstrani
naravna

FRANZ - JOSEFOVA
grenčica zapetko dolnjih organov dobro in naglo.

Mnogoletne izkušnje uče, da uporaba

FRANZ - JOSEFOVE

vode odlično regulira funkcije črevesja.

Ogl. reg. S. br. 15485/35.

ničar Rudolf Jakoš z Zidanega mosta, ki je bil zaposlen na Jesenicah komaj nekaj mesecev kot vodja premikačev. Smrtna nesreča se je zgodila na železniškem mostu. Jakošu se je najbrž zataknila noga med tračnice. V strahu pred večernim vlakom z Jesenic si je železničar v vsej naglici sezul čevlji, uporabil je pri tem vse sile, omahnil preko mostu v potok Jesenica in utonil. Pokojnikovo truplo so našli v vodi. Iz vode so morale roke ter glava in smrtno ponesrečeni je bil bos na eno nogo.

Poštni avtobus smrtno povozil kolesarja. Na cesti proti Visokem pri Škofji Loki je poštini avtobus smrtno povozil Fr. Varl, po domače Vrbanača iz Poljan, dobrega gospodarja in družinskega očeta. Varl se je peljal na kolesu, za njim je privozil poštini avtobus. Varl se je ozrl na kolesu, hotel se je izogniti na levo, zgubil je ravovesje, padel je s kolesa in priletel tik pred avtobus, ki mu je zdrobil glavo in je bil pri priči mrtev. Smrtno ponesrečeni je zapustil ženo s petimi nepreskrbljenimi otroci. Varl je postal žrtev prometne nesreče v najlepši moški dobi 50 let.

Avtomobilist povozil konja. V Šmarju pri Grosupljah je zadel na večer mnogo prenačlo vozeči avto iz Zagreba v enovprežni voz posestnika Ivana Zavirška. Avto je konja podrl, ga vlekel kakih 20 m s seboj in mu je prednji del avtomobila tako razparal trebuh, da je žival na cesti poginila ter ima lastnik 1500 din škode. Avtomobilisti so oddrdrali nepoškodovani naprej po cesti.

Z roko zašel v slamoreznico. V Butajnovi na Kranjskem je zadela huda nesreča 33 letnega posestnika Janeza Kreka, kateri je bil zaposlen pri slamoreznici. Z desno roko je zašel pod nože slamoreznice, ki so mu odrezali dlan in štiri prste. Ponesrečenega so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

RAZNE POŽARNE NESREČE

V Marenbergu je izbruhnil po preteku 12 let ogenj v Kitnerjevem gospodarskem poslopju, katerega je vpepelil. Zgorelo je seno, slama, razni pridelki ter drva. Obvarovali so skladišče hmelja. Gasilci iz treh krajev so preprečili razmah nesreče. — V Hercegoviščaku pri Gornji Radgoni je vpepelil ogenj 15.000 din vredno Bouvierjevo viničarijo. — Na Cvenu pri Ljutomeru je vpepelil ogenj gospodarsko poslopje posestniku Francu Kovačiču. Škoda je tem bolj občutna, ker so zgoreli s poslopjem vsi shranjeni pridelki in krma. — Pri Sv. Duhu pri Dravogradu je postalo žrtev plamenov gospodarsko poslopje posestnika Antona Mavriča, po domače Petriča. Zgorelo je tudi več ovac.

Razne novice.

Naplavljenno truplo. Drava je naplavila pri Selnici truplo neznanega in kakih 20 let starega moškega.

Blasnikova »Velika Pratikae« za leto 1938 je izšla in se razpoliža za ceno 5 din za vsak komad. Naročila na tiskarno J. Blasnika nasl., Ljubljana, Breg št. 10-12, in se dobi tudi v trgovinah. To je najbolj priljubljeni in najbolj razširjeni slovenski ljudski koledar že od nekdanj. 1447

Obžalovanja vredni slučaji.

Lovec ustrelil dva tihotapca. Na avstrijskem Koroškem v Borovljah je bil v noči izvršen vrom v puškarsko zadruho. Vlomilci so zginili s 16 lovskimi puškami, dvema pištolama in eno flobertovko. 27. oktobra popoldne je zadel lovec grofa Thurana, Hugo Urbas, pri Potoku blizu jugoslovanske meje na tri moške, ki so nosili

sta le morala oditi. Ko sta prišla mimo kapelice, so se odprla vrata; iz kapelice je prihajalo dekle.

»Glej jo, Anica,« je dejala Rozika presenečeno, pa nič kaj veselo. Pri tem je z očmi ošvignila Tineta. Kako se je zazijal v njo, kakor da je angel iz nebes! se je jezila. Saj se pa tudi napravlja! Obroč bi si naj še dala okoli glave in bi bila kar za v oltar!

Anica je čutila, da je Rozika huda na njo, Tine pa je bil v zadregi in je povsili oči. Ni jima po volji, da bi šla z njima, si je mislila, na poti pa nikomur ni hotela biti.

»Mudi se mi,« je dejala, »sem itak že pozna.« Vtem je že švignila mimo Tineta in Rozike in je odhitela.

»Z Roziko hodi, s to ... tega si ne bi bila mislila ... to ni prav,« ji je šlo po glavi, ko je letela navzdol, notri pri srcu nekje pa jo je tako čudno zabolelo.

Tine in Rozika pa sta šla molče za njo. Rozika si ni upala spregovoriti, ker se je Tinetu obraz tako zmračil. Prav začudila se je, da je spodaj, ko sta prišla do zgornjega Mrdavsovega travnika, brez besede zavil z njo proti Mrdavsovi gostilni.

Ta večer je pil več ko navadno. Toda jezik se mu ni razvezal. Ko ga je Ivan, ki ga noge že niso več držale, podražil, kje da ima svojo včerajšnjo nevesto, ga je udaril s pestjo in je šel.

Polnoč je bila že mimo.

Ivan je strmel mrko pred se, potem je zaklel in se odmajal proti durim.

»Temu bom pokazal!«

Rozika ga je prišla za ramo:

»Pusti ga! Na, dala ti bom še piti. Pojdi sem in usedi se!«

Tenke vesti dekle ni imelo.

»Na, pij! Pa nikar ne pozabi, kaj si mi obljubil!« mu je zašepetala.

»Jaz ničesar ne zabim. Jaz držim, kar obljubim,« so je napihoval Ivan, pa se mu ni prav posrečilo, ker mu je bilo že preveč motno v glavi. —

Po tej nedelji je Rozika tri dni zamaž čakala; Ivana ni bilo blizu. V torek zvečer so se zopet razlegali poki; spet so razstreljevali hrib pod Martincem. Delavci so prišli potem kakor navadno, ali Ivana ni bilo.

Zato pa je v sredo popoldne prišel debeli Lah, trgovec, in je vprašal po očetu. Morala ga je vzbuditi, potem pa sta se zaprla v sobo in ostala sama. Rozika je v kuhinjo dol čula, kako sta vpila. Vedela je, da je oče Lahu dolžen. Ko pa je čula številke, ki jih je Lah zabrusil Mrdavsu v obraz, je prebledela. Moj Bog, če je tako, potem že nič več ni njihovega, potem jih ta debeluh lahko vsako uro napodi iz hiše!

Ko bi Ivan le prišel! Ali vsaj Tine. Tega tudi ni več od nikoder. Rozika se je sesedla na klop v kuhinji in si je uprla glavo v dlani. Zaklad v gori in

slavnih. — V Jugoslaviji je od 14 milijonov prebivalcev šest milijonov pravoslavne vere, torej niti polovica. Od enega milijona Albancev spada 180.000 duš k pravoslavni cerkvi. V Romuniji je od 18 milijonov duš 12 in pol milijon pravoslavne vere. V Čehoslovaciji, ki ima 14 milijonov prebivalcev, je 150.000 pravoslavnih. Na Poljskem je od 30 milijonov ljudi 3.750.000 pravoslavnih. Dalje so se pravoslavne manjšine: na Estonskem 210.000, v Litvi 50.000, v Ameriki 500 tisoč in v Avstraliji 750 tisoč ljudi.

Skrivnost kresne

Iz Tokia poročajo, da je japonskemu profesorju Shibatu uspelo po-

orožje. Bil je prepričan, da ima opravka z divjimi lovci, katere je pozval, naj povedo, kdo in odkod so. Za odgovor je prejel strele. Lovec je skočil za drevo in je od tam kaj streljal na neznance. Enega je zadel v prsa, drugega v trebuh in tretjega v koleno. Prva dva obstreljena sta hitro podlegla poškodbam. Orožniki so dognali, da gre za naša državljana. Imela sta pri sebi listine na imeni: Josip Petan in Nikolaj Ropret. Ni pa razvidno, odkod bi bila. Tretji in v koleno ranjeni je pobegnil, a so ga pozneje prijeli in je Avstrijec. Omenjena trojica je vlomila v skladišče za orožje, katero je nameravala vtihotapiti k nam in ga pri nas prodati.

Ugotovitev osebnosti enega od ustreljenih tihotapcev. Zgoraj poročamo, da je lovec Hugo Urbas ob jugoslovansko-avstrijski meji ustrelil dva tihotapca in enega obstrelil. Eden od ustreljenih je Miklavž Ropret, 26 letni posestnikov sin iz Velesovega pri Kranju, ki se je ukvarjal že dalje časa s tihotapljenjem. Na materino prošnjo se je začel v zadnjem času baviti s prekupevanjem suhih gob. Pred dnevi je spet zginil z doma. Podal se je preko meje po saharin in drugo švercarsko blago. V Borovljah je dobil še dva tovariša avstrijska državljana, s katerima je izvršil vlom v tamkajšnjo puškarno in ga je hitro za tem doletela žalostna smrt.

Vlom v cerkev. V Selnici ob Muri je bilo vlomljeno v cerkev. Drzni vlomilci so zginitili z monštranco ter s kelihom.

Voz in konja so mu ukradli. Posestnik Jožef Kapun v Rušah je javil orožnikom, da sta mu bila ukradena konj ter voz in je oškodovan za 3000 din.

Maščevalni hlapec. Ivanu Ravnjaku, posestniku v Rušah, je navrtal njegov bivši hlapec iz maščevanja sode ter spustil po kleti 300 litrov vina in 400 litrov sadjevca.

Divjaka pod ključem. Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju sta pila v gostilni brata Franc in Pavel Štefančič. V krčmo je prišel po cigarete 28 letni oženjeni Franc Krajnc, ki je zaposlen v neki mariborski tekstilni tovarni. Ko je odšel, sta stekla brata za njim do hiše, kjer sta dvignila

vrata s tečajev. Vdrli sta v hišo. Kranjca sta hudo obdelala z noži in še njegovi ženi sta grozila, če bi vpila na pomoč. Hudo ranjenega Kranjca, ki ima dva otroke, so oddali v ptujsko bolnišnico, divjaška brata so izročili orožniki sodišču.

Dvakrat zaboden. Simon Vodovnik, posestnik na Skomarju pri Vitanju, je napadel v prepiru 25 letnega posestnika Viktorja Založnika iz iste vasi in ga zabodel z nožem v hrbet ter v stegno. Zabodeni se zdravi v celjski bolnišnici.

Vlom v klet in hišo. Pri Sv. Roku nad Šmarjem so še neodkriti vlomilci v noči obiskali hišo in klet g. monsignora J. Vrežeta. Odnegli so precej obleke, perila in sodček 30 litrov z žganjem. Orožniki so pridno na delu, da izsledijo storilce.

Kaznjenc si sam končal življenje v zaporu. V zaporu ljubljanskega okrožnega sodišča je že prestal dvomesečno kazen Marijan Škorbut iz Trsta. Škorbut bi bil izpuščen dne 27. oktobra, a je prišla nova ovačba radi tatvine in so ga kar pridržali v zaporu. To je kaznjenca tako potrla, da se je obesil s hlačinim pasom na cev centralne kurjave.

Iz kaznilnice pobegli dolenski tolovaj na delu. Poročali smo že, da je pred nedavnim pobegnil iz kaznilnice v Nišu znani dolenski tolovaj Jože Urbanč, kateri je bil obsojen na 25 let ječe. Koj po pobegu se je pojavil na Dolenjskem, kjer mu je zadnje dni uspel vlom z 20.000 din plena. Urbanč je že pred leti ukradel v svoji rojstni vasi Jelše pri Gorici v okolici Novega mesta posestniku Jožefu Kosovanu deset jurjev. Tokrat je zlezal pri Kosovanovi na streho hiše. S strehe je vdrl skozi dimnik v veliko krušno peč, jo razbil in že je bil v izbi, kjer so mu bile znane prilike. Odnesele je 20.000 din. Z bogatim denarnim plenom se je pomudil nekaj časa na vasi in nato ga je vzela noč.

Ukraden izkupiček za vole. Na Glogovici pri St. Vidu pri Stični na Dolenjskem je prodal posestnik par volov za 6000 din in je zaklenil izkupiček v omaro. Prihodnji dan je bil zaposlen z vožnjo gnoja na njivo. V njegovi odsotnosti je vdrl neznanec

skozi okno in mu je sunil iz omare vseh šest jurjev.

Strašna družinska žaloigra. V Muršcu tik ob ogrsko-jugoslovanski meji se je odigrala grozna družinska žaloigra, ki je zahtevala dvoje človeških življenj. Posestnik Peter Horgos je v starosti 54 let hudo trpel na živčni bolezni. V popolnoma zmedenem stanju je ubil svojo 49 letno ženo in se je obesil poleg njenega trupla. Ko so jo našli, sta že bila oba mrtva. Horgos je imel za seboj zelo burno življenje. Pred 34 leti se je izselil v Ameriko. Tamkaj si je pridobil nekaj denarja in je kupil skupno z drugimi tovariši jadrnico. Na vožnji po Južnem morju je pogнал vihar v megli ladjo ob obalo samotnega otoka, kjer so našli razne dragocenosti brodolomcev, katere je z leti naplavilo morje. Z izkupičkom za te zaklade si je kupil Horgos v Avstraliji manjšo farmo, na kateri je živel nekaj časa prav srečno in zadovoljno. Pred več leti se je naenkrat povrnil v domovino, kjer je tako žalostno zaključil svoje življenje.

Izpred sodišča.

Oče nagovarjal sina k požigu — oba obsojena. Pongrac Pačnik, 40 letni posestnik v Dobrovi pri Slovenjgradcu, je kupil leta 1926 na dražbi posestvo Jerneja Oprešnika v Završah pri St. Vidu nad Valdekom za 15.000 din. Na posesti je stala stara lesena hiša z uto. Pačnik je zavaroval to hišo s poleg stoječim kozolcem za 25.000 din. Leta 1930 je prepeljal omenjeni kozolec na svojo domačijo in ga je tamkaj postavil. Iz zavarovalne vsote je izločil sedem jurjev za kozolec. Avgusta 1932 je hiša pogorela in je padel sum požiga na Pačnika, ki se je pa izklepal. Letos julija je bil na podlagi novih dokazov zopet aretiran. Njegov 26 letni sin Franc Pačnik je izpovedal, da ga je njegov oče ponovno nagovarjal k požigu, katerega je izvršil 20. avgusta 1932 s pomočjo bencina. Zadevo požiga je obravnaval tričlanski senat celjskega okrožnega sodišča 27. oktobra. Pri obravnavi je stari Pačnik vse ta-

jasniti skrivnost »mrzle luče, kakršno dajejo n. pr. kresnice. Učenjak je svetilni organ teh hroščev raziskal z rentgenovimi žarki in pravi, da je v tem organu odkril kristal, ki oddaja mrzlo svetlobo. Zdi se, da gre za snov, ki se prične svetiti s drgnenjem, v tem primeru jo drgnejo mišice.

Koliko ljudi ima radio? Največ je takih v Združenih ameriških državah, in sicer jih je bilo leta 1936 22,5 milijonov, a leta 1930 samo 12,8 milijonov. Potem sledi Nemčija, kjer je imelo leta 1936 8,5 milijonov ljudi radio. Na Angleškem ima radio 7,8 milijonov ljudi, v Franciji 2,8 milijonov. V vsej Evropi ima radio 29,8 milijonov ljudi.

Tine — to je zdaj edino upanje, ki je še ostalo. Če se to izjalovi...

Ali ta Anica, ta Anica! Pa mi ne sme biti na poti in mi ne bo! Rozika je zamahnila in vstala.

Drugi večer, ko je bilo že pozno v noč in so delavci že odšli, je šla, da bi duri zaklenila.

Tedaj se je iz temnega pogorišča na drugi strani utrgala moška postava in prihitela čez cesto. Prestrašeno se je umaknila na lopo. Toda bil je — Ivan.

»Že ves čas sem tičal tam v zidovju,« je hripavo zašepetal in Rozika je začutila, da se je spet žganja napil. »Na, tu imaš!«

Stisnil ji je zavojček v roko. Kurja polt jo je spreletela, ko je prijela težki zavojček, in najrajši bi ga bila zagnala daleč, daleč od sebe. Pa ga je vendarle krčevito stiskala...

S ceste je prihajalo oddaljeno petje delavcev, ki so se vračali domov.

Ivan je prislulnil.

»Iti moram. Nihče ne sme vedeti, da sem bil nocoj tukaj. Ali razumeš? Nihče!« je sikaje šepetal. Potem je skočil nazaj čez cesto in ubral v grmovje, ki je rastle ob potoku.

Mrzel pot je stopil Roziki na čelo in kolena so ji zaklecala, ko je počasi in previdno stopila proti staremu pogorišču. Tu je že pred dnevi izkopala luknjo v tleh, in sicer v najbolj skritem kotu, kjer

je ležala razna polomljena ropotija. Semle je položila nevarni zavoj in ga zagrebla... Tako. Začetek je storjen... Jutri ga odnese Tinetu.

Ožbolt se je drugi dan nekoliko začudil, da ga je Rozika ustavila, ko se je z vozom vračal iz mesta.

»Ožbolt,« je dejala in ga pogledala nekam plaho, »bodi tako dober pa me vzemi do Bistrice s seboj! Veš — nekaj moram tja nesti.«

»Zakaj pa ne!« je Ožbolt pokimal in zagledal zavoj v njeni roki. Odmaknil se je, da je lahko prisel. »Kar sedi! Daj sem, kar imaš v roki! Bom tja zad vrget; je videti težko.«

»Nikar, za božjo voljo!« je bruhnilo iz nje, da se je Ožbolt zavzel. Tresla se je, ko se je kobacala na voz, voznik pa jo je po strani gledal. Vsa blede je bila in je držala zavoj z obema rokama.

Kaj je z dekletom? In kaj neki ima v rokah?

»Ali se tako bojiš, da bi se ti strupalo, ko si se tako ustrašila?« je vprašal radovedno.

Rozika pa je gledala pred se. Na čelu so ji stale potne srage. Že ji je bilo žal, da se je peljala z Ožboltom. Ali sama s tole rečjo si nikoli ne bi bila upala na Bistrico; od strahu bi je bilo konec. Ti ljubi Bog, da bo tako težko, tega si ne bi bila mislila.

Zdaj je Ožboltu pač treba nekaj natvesti.

Prisiljeno se je nasmehnila in dejala skrivnostno: »Seveda... je draga reč.«

(Dalje prihodnjič)

ji, sin pa priznal. Pongrac Pačnik je bil obsojen radi sodelovanja pri požigu na dve leti robije in na 2400 din denarne kazni. Franc Pačnik pa na 18 mesecev robije ter na 300 din denarne kazni.

Slovenska Krajina

Mačkovec. Naši šolski otroci so dveh veroispovedi in čudimo se vsi, da imajo luterani vero v ponedeljek in katoliški otroci morajo domov, v petek pa je verouk za katoličane in grede luterani domov. Tako izgubijo otroci šest ur pouka. Evangelizirane poučuje občinski učitelj, katoličane pa župnik iz Pečarovec. Zadeva je javljena pristojni oblasti, pa se ne ukrene, da bi oba poučevala verouk ob istem času.

Mačkovec. Kakor je znano, je vas Otovci odcepljena od naše občine in priključena občini Grad v Prekmurju. Vas Otovci ima malo davčno podlago, dosti ljudi in skoraj sto šoloobveznih otrok. Torej vas, ki ima zelo veliko potrebo, od katere pa naša občina ni imela veliko koristi. In zdaj so se našli možje in celo neka višja oseba in začeli rovariti, da se naj vas Otovci priključi

nazaj k naši občini. Vemo, kam pes tace moli, radi bi obdržali sedež v Mačkovcih, to je v najmanjši vasi v občini. Ali bi rad imel kdo tudi od tega svoj kšeft?!

Sv. Sebeščan. Prejšnjo nedeljo so imeli naši lovci srečo, ustrelili so divjega petelina, ki je zelo zelo redek gost naših gozdov. Eksemplar je krasen. So ga dali nagačiti.

Moščanci. Pri nas je menda vse dovoljeno. Vozimo gramoz in smo že podkopali čisto pod cesto, ki pelje k Sv. Sebeščanu in je precej prometna. Čakamo samo, kdaj se bo zvalil v to jamo kak biciklist ali avtomobilist. Zadnja povodenj je brv čez naš potok prevrnila in zdaj čaka menda druge povodnji, da jo preobrne na pravi kraj. Da bi nam dal vsaj poprimače!

Črenšovci. Tukajšnji gospod župnik in občinski odbor se že več let pogajajo, oziroma tožili so se za zemljišče okrog cerkve. Zdrava pamet nam pravi, da ni mogoče, da ne bi pripadalo k cerkvi nič več zemlje kakor ravno tista, na kateri cerkev stoji, pa se nekateri občinski očetje branijo, da bi nekaj zemlje okrog cerkve odstopili cerkvi. Lstini in verodostojnih prič pa ni. Sodbo prepuščamo javnosti.

kmečko ljudstvo drži trdno svoje grude in naj še v bodoče ostanejo zavedni narodnjaki. Po večernicah se je na istem prostoru predvajala kmečka igra, vzeta iz vsakdanjega življenja našega kmeta: »Naša zemlja ali ljubezen do domače grude«. Igralci, 17 po število, so svoje vloge podali naravnost sijajno. Po igri je stopil na oder duša tabora šolski upravitelj v št. Danielu g. Ludovik Grafenauer, ki je v pristni koroški govorici in šegavosti, ki mu je prirojena, nagovoril vse prisotne ter se zahvalil, da so v tako lepem številu počastili šentdanielski kmečko-prosvetni dan. Le nekaj je vsem grenilo srce. Napovedan je bil prihod koroških pevcev. Ali na žalost je nastala neka zapreka, da na kmečko-prosvetnem dnevu zbrano ljudstvo ni bilo deležno sreče, da bi poslušalo pesmi koroških pevcev.

Ljutomer. V nedeljo 24. oktobra je tukajšnje Katoliško prosvetno društvo proslavilo 20 letnico nepozabnega dr. Jan. Ev. Kreka. V ognjevittem govoru nam je govoril akademik Kociper iz Svetin o življenju in delu Kreka. Pevci so pod taktirko in spretnim vodstvom Petra Potočnika, organista in predsednika tukajšnjega društva, zapeli venček lepih pesmic. Potem je sledila Krekova igra »Tri sestre«. Igralci so ugodno rešili svoje vloge in nam podali igro tako, da je mislil vsak gledalec, da ima pred seboj zares življenje treh sester. Le škoda, da je bil obisk bolj zmehren, kajti ravno pred predstavo se je ulila ploha, ki je marsikoga ustrašila, da ni prišel na to prireditve.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Prosvetno društvo »Ljudska knjižnica« priredi na lenarsko nedeljo 7. novembra po večernicah v šoli Jalenovo igro »Grobovi«, ki je temu času zelo primerna. Pridite pogledat!

Kostrivnica. Fantovski odsek Prosv. društva v Kostrivnici priredi v nedeljo 7. novembra ob pol treh popoldne v dvorani gasilnega doma igro »Podrti križ«. Vse prijatelje prosvete vabi k obilni udeležbi odbor. Bog živi!

DRUŠTVENE VESTI

Redni letni občni zbor Prosvetne zveze v Mariboru

bo v četrtek 11. novembra v dvorani Zadrugne gospodarske banke, Aleksandrova 6, ob deseti dopoldne.

Dnevni red: 1. Otvoritveni govor. 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Poročilo odbora. 4. Poročilo odsekov. 5. Poročilo preglednikov. 6. Volitve. 7. Slučajnosti.

Veljanjena društva imajo pravico, da se v smislu 15 udeležijo po svojih zastopnikih občnega zbora. Vsako društvo pošlje po enega zastopnika za vsakih začetih 50 članov. Ti zastopniki morajo imeti s seboj pismeno pooblastilo društvenega odbora. En zastopnik sme zastopati največ tri društva. Po en glas ima tudi vsak odbornik Prosvetne zveze.

Vsa društva opozarjamo, da še pred občnim zborom poravnajo članarino za leto 1937.

Udeležencem občnega zbora Prosvetne zveze je dovoljena polovična voznina na železnici.

Dr. Josip Hohnjec l. r., predsednik.
Ivan Camplin l. r., tajnik.

*

Prečistitim župnim uradom!

Dne 14. novembra je nov oficij bl. Nikolaja Taviliča.

Ker nam ni znano, koliko potrebujete formularjev za brevir in koliko za misale, smo vam te dni poslali tiskovino s položnico, da nam nakažete ter na srednjem delu na drugi strani položnice tudi spišete, kaj naj vam pošljemo.

Oficij za brevir stane 4 din.

Formular za sv. mašo stane 2 din.

Poštnina 1 din.

Opozarjamo, da bomo pošljali oficij le na podlagi teh nakazil, ker nam izstavljanje računov povzroča za take male zneske preveč izdatkov!

Priporoča se

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Odprta noč in dan so groba vrata.

Spodnja Sv. Kungota. Zapustila nas je naša ljubljena mati Marija Vagner ter se preselila po kratki boleznii v večnost. Ostavila je na tem svetu šest preskrbljenih otrok, katere je vzgojila v krščanski veri. Bila je mnogim babica ter jih je zanesla okrog tisoč k sv. krstu. Mnogim je bila tudi botra pri sv. krstu. V njeno hišo zahaja že dolgo let »Slovenski gospodar« in drugi dobri časopisi. Pogreba se je udeležilo mnogo ljudi, ki so jo spremlili na božjo njivo 21. oktobra popoldne. Naj počiva v miru! Ostalim naše sožalje!

Sv. Rupert v Slov. goricah. Za vedno je zatisnila oči Marija Čuček. Bila je rojena pri Sv. Bolfenku. Zjutraj 17. oktobra je še opravila svoj posel, poštelila po hiši in je bila dobre volje. Kar naenkrat — ko blisk izpod neba — zamahne po njej smrtna kosa. Mislija je iti k zajtrku, pa se naenkrat nezavestna zgrudi — ni ji več bilo pomoči. Nenadna smrt pokojnice je globoko presunila vse, ki smo jo poznali. Zemeljsko potovanje je končala v 86. letu starosti. Pokojna je rada čitala »Slov. gospodarja«, »Naš dom« in Mohorjeve knjige. Bila je več let naročena na krščanske liste. Delala je še vsa poljska dela, čitala večinoma brez očal, rada pa je tudi prebrala rožni venec, ki ji je bil najboljši pomočnik v vseh nadlogah in težavah. Rajna je bila vdova 25 let. K pogrebu smo jo spremlili 20. oktobra v sprem-

stvu dveh domačih duhovnikov. Draga rajna, počivaj v miru na ruperčkem gričku do vesoljnega vstajenja! Sinu, hčerama in vnukom pa naše sožalje!

Sv. Križ pri Rogški Slatini. Ne vemo ne ure ne dneva, kdaj nas pokliče Gospod. Tako navadno pravimo, ako umre kak mlad človek. Primer, o katerem poročamo, je po starosti sicer čas smrti, ko je že bila jesen življenja v zatonu. Vendar je ta primer, rekli bi, edinstven, še posebno pomenljiv. Na Topolah sta umrla v teku ene noči zakonca Valentin in Neža Herček, prvi v 84. in ona v 77. letu starosti. Kljub visoki starosti sta še vedno držala vajeti gospodarstva v svojih rokah in opravljala vsa kmetijska in hišna dela. Rajni Valentin je bil trden in zaveden Slovenec, saj se je v njegovi hiši odločalo, kdo bo imel občino v rokah, Slovenci ali Nemci, dočim so se pri sosednji hiši zbirali nemškutarji. Zakonca Valentin in Neža sta umrla v zgledu polnem soglasja neomajne ljubezni v 51. letu zakonskega življenja. Nista praznovala zlate poroke, šla sta pa sedaj k večni poroki pred najvišjega Duhovnika. Kakor sta bila v svojem življenju zvesta drug drugemu, kakor v življenju nista hotela biti niti za trenutek ločena, še celo v bolezni sta hotela biti skupaj, tako ju tudi Bog ni hotel v smrti ločiti. Njuno življenje je bilo, da-siravno polno brdkosti, saj ju je doletela dva-